

Innhold

A) Forslag fremmet av Ida Lindtveit Røse (KrF) på vegne av KrF:	2
B) Forslag fremmet av Solveig Schytz (V) på vegne av V:.....	5
C) Verbalforslag fremmet av Solveig Schytz (V) på vegne V og KrF:	9
D) Forslag fremmet av Lavrans Kierulf (FrP) på vegne av FrP, FNB og Pp:.....	11
E) Forslag fremmet av Anette Solli (H) på vegne av H:.....	13
F) Nye verbalforslag fra Anette Solli (H) på vegne av H, KrF, V og Pp:	17
G) Fellesforslag fremmet av Solveig Schytz (V) på vegne av V, H, KrF og Frp:	19
H) Fellesforslag fremmet av Ida Lindtveit Røse (KrF) på vegne av Venstre og KrF:	21
I) Tilleggsforslag fremmet av Hans Petter de Fine (Rødt) på vegne av Rødt:.....	24
J) Tilleggsforslag fremmet av Hoda Imad (Ap) på vegne av Ap, Sp, SV og MDG:	25
K) Forslag fra Ida Lindtveit Røse (KrF) på vegne av KrF og Venstre:.....	26
Protokoll fra midlertidig fylkesutvalg 27.11.19 i sak 16/19 Årsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023.....	27
Nytt forslag fra hovedprosjektleder til punkt 8.....	32

A) Forslag fremmet av Ida Lindtveit Røse (KrF) på vegne av KrF:

Tallforslag:

1. Fylkestinget bevilger 5 millioner kroner over folkehelsebudsjettet, til en ny ordning der kommuner og/eller frivillige organisasjoner kan søke om støtte til å gjennomføre foreldreveiledningskurs for førstegangsførelde.
2. Fylkestinget bevilger 200 000 kroner for å planlegge og igangsette utvidelse av UngInvest som Vikens modell for å sikre alle elever god oppfølging og øke gjennomføringsgraden i Videregående skole.
3. Fylkestinget bevilger 300 000 kroner til å etablere et kompetansehevingsprogram for rådgivere ved skolene i Viken fylke. Målet er styrket kompetanse og et tettere samarbeid mellom rådgivere på ungdomsskole og videregående skole.
4. Fylkestinget bevilger 14 millioner kroner til skolehelsetjeneste på videregående skoler i Viken.
5. Fylkestinget vil styrke Viken fylke som frivillighetsfylke. Fylkestinget oppretter derfor en pott på 50 millioner kroner som frivillige organisasjoner kan søke om, og øker derfor bevilgningen til dette formålet med 6 millioner kroner.
6. Fylkestinget bevilger 1,2 millioner kroner til UngInvest-avdelingen i Hallingdal, for å sikre tilfredsstillende basisbevilgning fra høsten 2020.
7. Fylkestinget bevilger 1 million kroner som støtte til friskoler, slik at skolene kan få støtte til kapitalkostnader.
8. Fylkestinget bevilger 500 000 kroner som tilskudd til elevorganisasjonen, og ber fylkesrådet sikre en tilskuddsordning for elevorganisasjonen fremover som er forutsigbar og lite byråkratisk.

Verbalforslag:

9. Fylkesrådet bes ta initiativ til å opprette et nasjonalt kompetansesenter for barns rettigheter i Viken
10. Fylkesrådet bes opprette et lærlingråd etter modell fra Trøndelag fylkeskommune. Rådet skal ha reell innflytelse og medbestemmelse.
11. Fylkesrådet bes ta initiativ til at det opprettes distriktsprofiler i utdanningstilbudene, for å sikre bedre tilbud også i distrikter med mindre befolkning.
12. Fylkesrådet bes igangsette en bredbåndsatsning for å sikre god tilgang til internett i hele fylket

13. Fylkesrådet bes ta initiativ til å styrke skolebusstilbudet, spesielt ved lange strekninger, tilpasses skoledagens start- og sluttidspunkt
14. Fylkesrådet bes legge frem en helhetlig kulturplan for Viken fylkeskommune
15. Fylkesrådet bes legge frem en «barnas transportplan» for Viken fylkeskommune, som viser status, tiltak og planer for trygge skoleveier.
16. Fylkesrådet bes sikre tilgangen til kommunikasjon i hele fylket, gjennom at fylket ved ny drosjeregulering benytter eneretten alle steder der dette er mulig.

KrFs endringer i driftsbudsjettet:

Utgifter forklaring	Beløp (i 1000 kr) 2020
Tilskudd til elevorganisasjonen	500
UngInvest – utvidelse: prosjektmidler	200
Frivillighetssatsning	6000
Skolehelsetjeneste (innføre partnerskapsavtalene med kommunene i Østfold og Buskerud)	14 000
UngInvest Hallingdal	1200
Støtte private skoler, likeverdig tilbud i Buskerud som Akershus og Østfold	1000
Tilskudd foreldreveiledning	5000
Kompetansehevingsprogram rådgivningstjenesten	300
Sum:	28 200
Inndekning	

Elev-PC videreføre BYODeleveid ordning for hele Viken	-17 000
Redusert kostnad på konsulenter og administrasjon	-2000
Disposisjonsfond	-9200

B) Forslag fremmet av Solveig Schytz (V) på vegne av V:

Verbalforslag

Samferdsel

1. Bedre tilrettelegging og mer gang- og sykkelveg og bussframkommelighet for pengene

Målet om at all trafikkvekst skal tas med kollektivtrafikk, sykkel og gange, krever riktig prioritering av både penger og av veiareal. God tilrettelegging er avgjørende for at flere skal gå og sykle i hverdagen; det må være trygt å gå og sykle til skole, jobb og daglige gjøremål både i byområder og i distriktene. For å nå det nasjonale målet om 8% sykkelandel, må sykkelandelen i byområdene økes opp mot 20%. Når fylkeskommunen gjennom regionreformen overtar forvaltningsansvaret for fylkesveiene gir det nye muligheter for bedre og billigere løsninger i tilrettelegging for gående, syklende og kollektivtrafikken.

- a. Fylkestinget ber fylkesrådet om å etablere en egen Viken-standard for gang- og sykkelveier for å sikre økt framdrift på planlegging og bygging, lavere kostnader for investering og vedlikehold, og sikre rom for gode lokale løsninger med lavere standard på gang- og sykkelveger der det er aktuelt.
- b. Fylkestinget ber fylkesrådet om å prioritere vinterdriftstandard på gang- og sykkelveier når driftskontrakter inngås, slik at flere kan sykle hele året.
- c. Fylkestinget ber fylkesrådet starte et samarbeid med aktuelle kommuner for å kartlegge hvor og hvordan man kan prioritere buss og sykkel framfor bil på eksisterende veiareal i byområder.
- d. Fylkestinget ber fylkesrådet om at det gjøres en kartlegging av strekninger med særlig mye kø i rushtrafikken, og at økt kollektivtilbud prioriteres på disse
- e. Fylkestinget ber fylkesrådet starte et samarbeid med de videregående skolene for å bidra til at flere elever og ansatte sykler til skolen.

2. Nye hurtigbåtruter og byferger

- a. Fylkestinget ber fylkesrådet om å starte utredningen av nye hurtigbåtsamband med nullutslippsteknologi på Oslofjorden og Drammensfjorden, eksempelvis til Fagerstrand og Sætre, og fra Svelvik via Hyggen og Lier til Drammen.
- b. Fylkestinget ber fylkesrådet utrede flere piloter med utslippsfrie byferger i Viken, f.eks., i Moss, Nedre Glomma, Drammen.
- c. Fylkestinget ber fylkesrådet om å sikre at nullutslippsteknologi tas i bruk så snart som mulig, og seinest 2024 når ny kontrakt inngås på eksisterende hurtigbåtsamband på Oslofjorden.
- d. Fylkestinget ber fylkesrådet om å utnytte alle muligheter til statlige støtte fra f.eks. ENOVA og Klimasats til arbeidet med raskest mulig innføring av utslippsfrie hurtigbåter og byferger.

3. Enklere og billigere å reise kollektivt

Fylkestinget ber fylkesrådet om at når nytt, felles billettsystem for Viken og Oslo utformes, vektlegges følgende:

- a. Det prioriteres å holde prisene på periodebilletter nede.
- b. Reduserte kollektivpriser for barn, ungdom og studenter prioriteres.
- c. Familierabatten der voksne kan ta med seg inntil fire barn gratis utvides til å gjelde hele uka
- d. Alle elever i videregående skole i Viken med mer enn 6 km reisevei til skolen skal ha gratis skoleskyss, i tråd med nasjonale retningslinjer.
- e. Det skal være rimelig å reise kollektivt også på de korte hverdagsreisene.
- f. Det skal være enkelt og billig å reise kollektivt av og til. Varigheten på enkeltbilletten bør vurderes utvidet fra en til tre timer.
- g. Det må unngås at kommuner og områder som er naturlig sammenhørende bo- og arbeidsmarked deles i flere takstsoner.
- h. Takstsystemet må fungere godt både i bynære områder og i distriktene, både for rutegående kollektivtrafikk og bestillingstransport.
- i. Det legges til grunn at det inngås billettsamarbeid med jernbanedirektoratet for togreiser i hele Viken.
- j. Billettsamarbeid søkes utvidet med flytoget, ekspressbussruter, shuttlebusser og andre aktører i kollektivtrafikken.
- k. Nytt billettsystem må ha fleksibilitet til å teste ut nye rabattsystemer, introduksjonstilbud osv. i kortere perioder.
- l. Det må testes ut om lavere pris utenom rushtrafikken og i helger og ferier kan gjøre at kapasiteten utnyttes bedre og at flere reiser kollektivt.
- m. Det må testes ut bruk av automatisk billettering basert på nettvarder, forutsatt at personvern hensyn kan ivaretas på en god måte.
- n. Kombinerte reiser med gange, sykkel, leiebil/drosje og kollektivtrafikk skal kunne planlegges i samme reiseplanlegger.
- o. Kombinerte reiser med sykkel, leiebil/drosje og kollektivtrafikk skal kunne kjøpes i samme billettsystem eller abonnementsløsning, og det nye billettsystemet for kollektivtrafikken i Viken må kunne utvikles og utvides med tilsluttende reiser med bil og sykkel.

Klima og miljø.

4. Klimamål for Viken

Fylkestinget ber fylkesrådet legge Parisavtalens 1,5-gradersmål, Norges forpliktelser i denne og i avtalen med EU til grunn for sitt arbeid med å kutte klimagassutslipp og binde karbon i Viken.

5. Utslippsfri transportsektor innen 2030

Viken fylkeskommune vil at Osloregionen skal bli verdens første hovedstadsregion hvor all transport er utslippsfri innen 2030. Fylkestinget ber fylkesrådet om å lage en strategi for dette sammen med Oslo kommune, kollektivtrafikkaktørene og næringslivet i Viken for å nå dette målet.

6. Kutte utslipp i kollektivtrafikken

Fylkestinget ber fylkesrådet sikre at all kollektivtrafikk i Viken er utslippsfri eller bruker biogass innen 2028.

7. Kutte utslipp i bygg

Fylkestinget ber fylkesrådet ta i bruk energisparekontrakter (EPC-kontrakter) på alle fylkeskommunale bygg i Viken, sikre godt vedlikehold og rehabilitering av eksisterende bygningsmasse og sikre at nye bygg bygges med BREEAM-standard, Svanemerking eller tilsvarende, og at bruk av tre i nybygg økes. Fylkestinget ber fylkesrådet ta initiativ overfor kommuner i Viken og andre offentlige aktører om sette felles krav om utslippsfrie byggeplasser i offentlige byggeprosjekter fra 2025.

Utdanning

8. Investering og drift av videregående skoler

Fylkestinget ber fylkesrådet legge fram en sak om hvordan planlagte utvidelser og oppgraderinger av videregående skolene i Viken kan gjennomføres uten at det går på bekostning av opplæringstilbudet, kvalitet i opplæringen og drift og vedlikehold av skolene.

9. Språkopplæring og integrering

Fylkestinget ber fylkesrådet videreutvikle Kompetanseforum Østfold til kompetanseforum for hele Viken i samarbeid med næringslivet. Integrering og språkopplæring for innvandrere fra EØS-området vektlegges.

Næring

10. Reiselivsstrategi

Fylkestinget ber fylkesrådet igangsette arbeidet med en reiselivsstrategi for Viken med vekt på bærekraftig reiseliv, bl.a. gjennom utslippsfri transport, mer kollektivtransport til utfarts- og turområder, avveining mellom vekst og vern i hytte- og destinasjonsområder, og nye verdikjeder for lokal verdiskaping i hele Viken.

Kultur

11. Kulturplan

Fylkestinget ber fylkesrådet om å utarbeide en helhetlig kulturplan for Viken.

Tannhelse

12. Oppfølgingsordning

Fylkestinget ber fylkesrådet utrede en oppfølgingsordning der unge voksne som ikke lenger har rett til gratis tannbehandling får en påminnelse om at de må bestille time hos tannlege.

Tekst til tallbudsjett

1. Styrke skolehelsetjenesten.

Skolehelsetjenesten styrkes med 14 mill.

2. E-sport som opplæringstilbud

Det settes av 2 millioner i 2020 til oppstart av opplæringstilbud innen E-sport på Drammen vgs fra skoleåret 2020/2021, i tråd med vedtak i Buskerud fylkesting.

3. Styrke innbyggerinvolvering

Regionreformen er en demokratireform hvor mer ansvar og oppgaver flyttes fra staten til de nye fylkene. For å ta ut potensialet som ligger i å styrke Viken som forvaltningsorgan og folkevalgt organ settes det av 1 mill kr til etablering av nye arenaer for innbyggermedvirkning i Viken og å styrke eksisterende arenaer og rutiner for samhandling og medvirkning.

	Endring tallbudsjett	
1.	Styrking av skolehelsetjenesten	+ 14 mill
2.	Opprette opplæringstilbud innen E-sport på Drammen vgs i tråd med vedtak i Buskerud fk	+ 2 mill
3.	Nye medvirkingsarenaer for kommuner og innbyggere	+ 1 mill

Saldering av tallbudsjett

PC-ordning for elever i videregående skole

Fellesnemdas vedtak opprettholdes slik at man faser inn en felles ordning med gratis elev-pc finansiert gjennom utstyrstipendet, og med mulighet til å bruke sin egen pc dersom det er ønskelig, slik at alle elevene i Viken blir behandlet likt. Innfasingen starter som forutsatt med VG1 skoleåret 2020-21. Dette frigjør 17 millioner kroner

C) Verbalforslag fremmet av Solveig Schytz (V) på vegne V og Krf:
Fylkestinget forutsetter at statlig bidrag til reduksjon i bompenger i tråd med regjeringens bompengeavtale forbeholdes nullutslippsbiler.

(Dette forslaget ble sendt inn som en del av fellesforslaget fra V, H, KrF og FrP)

D) Forslag fremmet av Lavrans Kierulf (FrP) på vegne av FrP, FNB og Pp:

Viken fylke som landets største vil gå spennende tider i møte. Vi bruker hundrevis av millioner for å etablere det nye fylket som forutsettes å være et godt fylke å bo i for alle, ung, gammel funksjonsfrisk og mennesker med utfordringer.

Vi er usikker på de økonomiske konsekvensene av at fylkesrådet legger til grunn FNs 17 bærekraftsmål og mener at om lag 90 av tiltakene kan være relevante for Viken. Ingen av tiltakene er kostnadsberegnet, og med et økende underskudd i perioden 2021-2023 vil dette bli en utfordring. Det er påkrevd at vi viser økonomisk ansvarlighet, samtidig som vi ikke parkerer den økonomiske handlefriheten.

Vi ønsker at alle de gamle fylkene skal behandles likt, uavhengig av politikkområde. Oppretting av dagens ulikheter må gis prioritet.

Vi legger til grunn hovedprosjektleders budsjettforslag, med følgende endringer:

Tallforslag

Tekstforslag	Sum 2020	Merknad
Utrede nullvisjon for selvmord i Viken kommune	1 000 000.-	
Økt tilskudd til frivillige organisasjoner	6 000 000.-	Likhetsprinsipp
Den kulturelle skolesekken og kulturelle spaserstokken	6 000 000.-	Utvide 3 mill på hver.
Økt tilskudd til skolehelsetjenesten	14 000 000.-	
Økt støtte til tannhelse for de over 67 år	8 000 000.-	Økes etterhvert
Redusere bruk av disposisjonsfondet	32 000 000.-	
Sum økning	67 000 000.-	
Inntjening		
Elev PC – videreføre eleveid ordning for hele Viken	- 17 000 000.-	Forslag fellesnemnda
Økt utbytte fra energiselskapene	- 50 000 000.-	
Sum inntjening	-67 000 000.-	

VERBALFORSLAG

1. Det startes et utredningsarbeid med tanke på at Ruter får ansvaret for å tilby kollektivtransport i hele Viken fylke.

2. Det startes utredningsarbeid for å avklare mulighetene for snarlig gjenåpning av Moss Lufthavn Rygge.
3. Det fremmes en sak i Fylkestinget før vårens revisjon av budsjett hvor de vedtatte investeringsplaner fra de tre gamle fylkene vurderes nærmere med tanke på behov og eventuell reduksjon av planene for å sikre en mer bærekraftig økonomi i Viken fylke.
4. Tannhelse er en del av kroppen og behandling av tenner bør således dekkes av folketrygden. Når så ikke dette er vedtatt av Stortinget, avsettes 8 mill kr til å redusere prisene for tannbehandling for de over 67 år, som et foreløpig tilskudd.
5. Foreslått budsjettreduksjon for næring i Økonomiplanen for 2021-2023 tas ut. Et aktivt næringsliv bidrar til økt aktivitet, skaffer flere arbeidsplasser og reduserer antall som får støtte fra NAV
6. Det utredes hvordan eldre og uføre kan bidra inn i samfunnslivet gjennom å lage gode incentiver og samarbeidsarenaer. Dette kan bidra til å redusere belastningen på andre områder i samfunnslivet og øke effekten av de offentlige tjenester. Et eksempel kan være å utrede muligheten til å ansette eldre og uføre på pensjonist vilkår på kontrakter utover ett år uten reduksjon i pensjon/trygd.
7. Det utredes hvordan Viken fylke kan bli et fylke som har en nullvisjon angående selvmord.
8. Fylkestinget ber fylkesrådet om en sak som belyser mulighetene for innsparinger ved å konkurranseutsette tjenester som renhold, byggdrift og kantiner.
9. Fylkestinget ber fylkesrådet fremme en plan som belyser hvordan vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene kan reduseres innen utgangen av 2020.
10. Fylkesrådet får i oppdrag å utarbeide en innkjøpsstrategi for å begrense bruken av plast, dette for å redusere miljøbelastningen. Planen legges frem innen utgangen av første halvår 2020.
11. Det fremmes i løpet av 2020 en sak for Fylkestinget med en total gjennomgang av alle festivaler og andre arrangementer det gis fast støtte til fra fylkeskommunene.
12. Fylkestinget forutsettes å takke ja til tilbud fra staten om tilskuddsmidler for å redusere billettpriser i storbyene og tilskuddsmidler til å bedre kollektivtrafikken og lavere bompenger. Totalt 264 mill fordelt med kr 60 mill på billigere priser for ungdom og studenter, resten fordeles likt mellom å styrke kollektivtrafikken og redusere bomprisene.
13. Styrkingen av skolehelsetjenesten salderes mot 14 av de 17 millionene i innsparingen ved forretningsutvalgets vedtak om å beholde dagens PC-ordning i alle tre fylkene i ett år til.

E) Forslag fremmet av Anette Solli (H) på vegne av H:

Viken skal være et godt fylke å bo, jobbe og leve i. For å få til dette er vi avhengige av trygge lokalsamfunn, kunnskap i skolen, attraktive arbeidsplasser, god fremkommelighet, nyskapende næringsliv og et mangfoldig kulturliv. Fylkeskommunen skal være en god leverandør av tjenester til innbyggerne og tilrettelegge for utvikling og mangfold.

Viken er et fylke i vekst. Det gir behov for flere elevplasser ved de videregående skolene. Vi må sikre at skolen tilbyr god opplæring tilpasset arbeidslivets behov og at elevene lærer mer. Det utarbeides en helhetlig strategi til fylkestinget for at flere skal fullføre og bestå videregående opplæring. Målet er at minst 9 av 10 elever skal bestå i 2030. Skolehelsetjenesten er vesentlig i dette arbeidet.

Viken skal ha samferdselsløsninger som ivaretar folks behov for å komme seg enkelt frem på trygge veier, enten man reiser kollektivt eller med egen bil. Kollektivtilbudet i Viken skal være attraktivt, man skal kunne reise med én billett enten man velger buss, tog eller båt. Derfor bevilger vi friske midler til innføringen av et enhetlig og felles billettsystem i Viken med sanntid.

Viken skal være en klima- og miljøvennlig fylkeskommune der FNs bærekraftsmål er rammeverk for samfunnsutviklingen. Klima- og miljøpolitikken må gi grunnlag for vekst og etablering av ny virksomhet.

Viken kjennetegnes av viktige tradisjoner innenfor eksisterende kulturuttrykk samt stor tilflytting. Dette gir behov for økt innsats for integrering, noe som utviklingen av kulturtilbudet må legge til rette for.

Tallforslag:

År:	2020
Psykisk helseteam	3 000 000
Enhetlig billettsystem og sanntidordning	48 000 000
Selvkjørende busser og "Hent meg" ordningen	2 000 000
Støtte frivillig innsats for renere hav, fjord, vassdrag og strand	500 000
Kildesortering i fylkeskommunale bygg	1 000 000
Søkbare midler for næringsforeninger/næringshager/bedrifter øremerket bærekraft og omstilling	5 000 000
Styrket eiendomsvedlikehold m.fokus på miljø- og energiltak	10 000 000
fylkeskommunalt bidrag til kommunale støtteordninger for installasjon av solcelleanlegg/solfangere	1 500 000
Hospitering og utplassering i bedrift for elever	2 000 000
Tilskuddsordning for brukermedvirkning i forbindelse med planprosess-arbeid i kommunene og i fylket	2 500 000
Økt tilskuddsnivå til frivillige organisasjoner	6 000 000
Videreutvikling av talentprogram: UngMusikk og DanseFot	2 500 000
Drift av landsdelsscenen for dans på Ål	500 000
Bergverksmuseet på Kongsberg	1 000 000
TalentViken, en stipendordning for unge og lovende talenter innen musikk, dans, litteratur, billed- og scenekunst	500 000
Sum:	86 000 000

1. Det settes av 3 mill.kr. for å styrke ordningen med psykisk helseteam ved de videregående skolene.
2. Fylkestinget bevilger 48 mill.kr. for å starte arbeidet med å innføre et enhetlig, felles billettsystem i hele Viken med sanntid.
3. Fylkestinget bevilger 2 mill.kr. til å videreutvikle prosjektet med selvkjørende busser og «Hent meg» - ordningen på Kongsberg slik at ordningen kan utvides til å innfatte flere steder i fylket.
4. Gi støtte til den frivillige innsatsen for renere hav, fjord, vassdrag og strand gjennom opprettelsen av en pott på 0,5 mill.kr. som frivillige organisasjoner kan søke på.
5. Det settes av 1 mill. kr. til innføring av kildesortering i alle fylkeskommunale bygg samt tiltak mot matsvinn.
6. Det settes av 5 mill.kr. som søkbare midler for næringsforeninger/næringshager/bedrifter øremerket bærekraft og omstilling, herunder omlegging til utslippsfri transport.
7. Eiendomsvedlikeholdet styrkes med 10 mill.kr. Arbeidet skal ha fokus på miljø- og energitiltak.
8. Det settes av 1,5 mill.kr. som fylkeskommunalt bidrag til kommunale støtteordninger for installasjon av solcelleanlegg/solfangere.
9. Fylkestinget bevilger 2 mill.kr. for å utvide og systematisere ordninger med hospitering og utplassering i bedrifter både for elever i den videregående skolen og fagskolen.
10. Fylkestinget innfører en søkbar tilskuddsordning på 2,5 mill.kr. for å øke brukermedvirkning i forbindelse med planprosess-arbeid i kommunene og i fylket. Tilskuddordningen skal bidra til innovative løsninger og å stimulere til at innbyggermedvirkningen øker.
11. Fylkestinget bevilger 6 mill.kr. til de frivillige organisasjonene slik at hele Viken kan nærme seg tilskuddsnivået disse organisasjonene har fått i Akershus.
12. Fylkestinget bevilger 2,5 mill.kr. til å videreutvikle talentutviklingsprogrammene UngMusikk og DanseFOT slik at de kan ta inn elever fra hele Viken. Fylkestinget ber fylkesrådet utrede hvordan man kan gjøre det samme innenfor talentutviklingsprogrammene for teater og bildene kunst.
13. Fylkestinget bevilger 0,5 mill.kr. som bidrag til å drifte ny landsdelsscene for dans på Ål.
14. Fylkestinget bevilger 1 mill.kr. til Bergverksmuseet på Kongsberg.
15. Fylkestinget bevilger 0,5 mill.kr. til Talent Viken, en stipendordning for unge og lovende talenter innen musikk, dans, litteratur, billed- og scenekunst.

Inndekning:

År	2020
Skole PC ordning	-3 000 000
Økt utbytte energiselskapene	+ 83 000 000

Skole PC-ordningen for videregåendeskoleelever i Viken baserer seg på en eleveid ordning som dekkes av utstyrsstipend, lik den modellen fellesnemnda har vedtatt. Innsparing i 2020: 3 mill.kr.

Budsjettert utbytte fra energiselskapene økes med 83 mill. kr. Bakgrunnen er større forventninger til overskudd fra Østfold energi, samt at vi ønsker en sammenslåing av de to kraftselskapene noe som vil gi en betydelig gevinst. Umiddelbart vil et nytt sammenslått selskap redusere lånekostnadene ved at ØE går opp i rating, mens på sikt vil det nye selskapet kunne driftes mer effektivt og dermed øke utbyttet ytterligere.

Verbalforslag:

1. Viken-skolen skal være ledende i Norge, kjennetegnet av demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling og folkehelse samt livsmestring. Fylkestinget ber fylkesrådet fremme en sak til fylkestinget om skoleutvikling.
2. Det utarbeides en helhetlig strategi til fylkestinget for at flere skal fullføre og bestå videregående opplæring. Målet er at minst 9 av 10 elever skal bestå i 2030.
3. Elever med nedsatt funksjonsevne har særskilte behov for å få et godt tilbud innenfor rådgivning. Fylkesrådet bes sikre at rådgivningstjenesten har den kompetansen.
4. Det legges frem sak om etablering av toppkokklinje i Viken
5. Fylkestinget får en sak om hvordan Inspiria i Sarpsborg kan utvikles.
6. Det innføres en budsjettmodell med økt støtte til distrikts skoler og drift av skoler med lav elevdekning.
7. Det igangsettes umiddelbart et arbeid for å starte planleggingen av byggetrinn 2 ved Kongsberg VGS, Maurits Hansen
8. Fylkestinget får en sak om ungdomshelsestrategi med vekt på seksuell og psykisk helse i løpet av 2020.
9. Fylkesrådet bes legge frem en sak om hvordan Viken vil følge opp arbeidet med bærekraftsmålene etter OECD-rapporten som nå utarbeides, med forslag til hvilke EU-/ internasjonale prosjektmidler fylkeskommunen kan søke på for å videreføre arbeidet.
10. Viken fylkeskommune skal utarbeide nye regler for innkjøp med mål om innen utgangen av 2020 å bli fri for miljøskadelig engangsplast.
11. Fylkesrådet bes fremme en sak til fylkestinget for hvordan man skal skape og utløse synergier mellom industri- og teknologiklyngene som bl.a. Asker/Bærum, Halden, Kjeller, Kongsberg og Ås.
12. Viken har lange tradisjoner som landbruks- og fiskerifylke. Det er viktig å ivareta den arven ved å øke matproduksjonen for å oppnå økt grad av selvforsyning og økt inntjening. I den forbindelse er det også viktig å løfte frem lokale produsenter som kan styrke mangfoldet og tilgangen på lokale matvarer og ulike spesialiteter. Fylkestinget vil understreke viktigheten av et sterkt jordvern for arealer med fulldyrket mark og ber derfor fylkesrådet legge frem en sak for fylkestinget i løpet av 2020 som viser hvordan Viken kan ha et bærekraftig, konkurransedyktig og miljøvennlig jordbruk.
13. Fylkestinget ber fylkesrådet om å legge frem en reiselivsstrategi som vektlegger de kvalitetene Viken har når det gjelder opplevelser fra fjord til fjell, kultur, landbruk og matproduksjon. Destinasjonsutvikling og bærekraftig turisme blir viktig i utarbeidelsen av strategien.

14. Norsk senter for flerkulturell verdiskaping (NSFV) er et nasjonalt kompetansesenter på flerkulturelt entreprenørskap. Verdiskapingscenteret er heleid av Buskerud fylkeskommune. Fylkesrådet bes legge frem sak med forslag på hvordan deres arbeid kan utvides til hele Viken.
15. Fylkesrådet bes legge frem i løpet av Q2 en ny anskaffelsesstrategi, med retningslinjer for innkjøp i Viken. Anskaffelsesstrategien må fokusere på innovative løsninger og prioriterer bedrifter som satser lokalt på forskning, utvikling og sysselsettingsvekst. Det er viktig at strategien bidrar til å utelukke useriøse leverandører samtidig som den også åpner for at små- og mellomstore bedrifter kan delta som produkt- og tjenesteleverandører i anbudssammenheng, ikke minst overfor Viken fylkeskommune.
16. Fylkestinget ber om en evaluering av konsolideringsreformen innenfor museumssektoren med vekt på kvalitet, nytenkning, publikumsutvikling og inntjening.
17. Viken fylkeskommune igangsetter et arbeid i samarbeid med Viken Idrettskrets og Viken håndballkrets rettet mot Norges Håndballforbund med henblikk på at flere av kampene under et eventuelt håndball VM for menn i 2025/2027 skal spilles på arenaer i Viken.
18. Fylkesrådet bes fremme en plan for fylkestinget om hvordan Viken fylkeskommune kan bruke ulike kulturuttrykk, kulturarenaer og deler av frivilligheten for å fremme integrering og mangfold.
19. Fylkesrådet bes om å legge frem en oversikt over Pilegrimsleden i de forskjellige delene av Viken samt kartlegge behovet for skilting og sammenhengende ruter.
20. Fylkesrådet bes komme tilbake til fylkestinget ila første halvår 2020 med et felles regelverk for hvordan de videregående skolene i Viken kan være enkelt tilgjengelig for de frivillige organisasjonene i fylket.
21. Fylkestinget ber fylkesrådet legge frem en sak for fylkestinget som viser hvordan man kan etablere en enhetlig modell for hele fylket når det gjelder utbygging av videregående skoler, flerbrukshaller, tannklinikker og eventuelt andre bygg. Saken må ta utgangspunkt i lik behandling for alle kommunene i fylket.
22. Fylkestinget ber fylkesrådet komme tilbake med en samlet oversikt over vedlikeholdsetterslepet ved de fylkeskommunale bygningene i god tid før behandlingen av økonomiplanen i 2020.
23. Fylkesrådet bes forsere arbeidet med Grettefoss Bru.
24. Fylkestinget innlemmer Lunner og Jevnaker i eksisterende soner for kollektivtrafikk i Viken.
25. Fylkesrådet bes utarbeide en plan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene innen første halvår 2020.
26. Fylkestinget er positive til forslaget om ny drosjeregulering. Forslaget respekterer at det er forskjellig behov i byene og distriktene våre, og åpner for mer konkurranse til nytte for innbyggerne der det er hensiktsmessig og et marked for det. Fylkestinget vil ikke benytte seg av eneretten i forbindelse med ny drosjeregulering.
27. Fylkestinget får en sak om hvordan man kan ta i bruk flere utslippsfrie og førerløse ferger på Oslofjorden for å gi et bedre kollektivtilbud. Saken legges frem i løpet av 2020.

F) Nye verbalforslag fra Anette Solli (H) på vegne av H, KrF, V og Pp:

1. Konkretisere FNs bærekraftsmål som premiss for utvikling og drift av Viken fylkeskommune, og stimulere våre partnere til å gjøre det samme.
2. Fylkesrådet vil legge fram en regional planstrategi med langsiktige mål for samfunnsutviklingen i Viken. FNs bærekraftsmål og planetens tålegrenser er premiss for samfunnsutviklingen.
3. Gjennom arbeidet med regional planstrategi forberedes oppstart av blant annet en regional plan for areal og transport, en regional plan for kompetanse og en regional plan for næring.
4. Mål for bærekraft innarbeides fra budsjettåret 2021. Utvikle en helhetlig bærekraftsrapport, med klimabudsjett og klimaregnskap som på sikt omfatter hele Vikensamfunnet. Arbeidet skal utvikles til å være en modell for kommuner og andre regioner.
5. Fylkesrådet skal i løpet av 2020 legge fram en innovasjonsstrategi for egen virksomhet.
10. Starte arbeidet med å utvikle en energistrategi for Viken.
11. Det skal utarbeides en ny eierpolitikk for Viken fylkeskommune.
13. Fylkesrådet vil gjennomgå rutiner med formål å redusere omfanget av rapportering i skolen.
14. Fylkesrådet vil invitere fylkestinget til et samarbeid om ny inntaksforskrift, som avløser den midlertidige inntaksordningen for inntak til skoleåret 2020 – 2021.
15. Fylkesrådet vil utarbeide en ny felles og forutsigbar modell for tildeling av budsjett for de videregående skolene.
16. Fylkesrådet vil gjennomgå gruppe- og klassestørrelser i de videregående skolene.
17. Fylkesrådet vil utrede en felles ordning med gratis skole-PC i Viken, med sikte på innfasing skoleåret 2021-22.
18. Fylkesrådet vil utrede hvordan Viken fylkeskommune kan bli best på opplæring for ungdom som ikke er i opplæring og arbeid, gjennom å samordne og videreutvikle eksisterende tilbud.
21. Fylkesrådet vil utvikle Fagskolen Viken.
22. Fylkesrådet vil samarbeide med arbeidslivet, fagskolen og relevant høyere utdanning om å tilby arbeidslivsrelevant etter- og videreutdanningen ved de videregående skolene som bidrar til omstilling, sysselsetting og integrering.
24. Fylkesrådet vil kartlegge de ulike ordningene innen fylkeskommunale kunsterstipend.
25. Fylkesrådet vil etablere en dialogarena for å videreutvikle scenekunstheltet og belyse utfordringer og muligheter for alle aktørene.
26. Fylkesrådet skal igangsette arbeidet med å utrede mulighetene for å videreutvikle eventappen Bizzy for unge i aldersgruppen 13 til 21 i hele Viken.
27. Utrede alle sider av den kulturelle skolesekken, den kulturelle spaserstokken og kulturdråpen.
28. Påbegynne arbeidet med å utvikle en strategi for UKM – Ungdommens kulturmønstring.
29. Satse på utvikling av regionens filmbransje og utvikle talenter på filmområdet gjennom Mediefabrikken og Viken filmsenter.

30. Fylkesrådet vil utvikle en helhetlig frivillighetspolitikk for Viken.
31. Fylkesrådet skal jobbe for å kutte utslipp, gi bedre luft, kutte i antall biler i bysentrum, styrke kollektiv- og sykkeltilbudet og tilrettelegge for arbeidet med ulike bypakker.
32. Fylkesrådet vil utarbeide en plan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene.
36. Fylkesrådet vil utrede hvordan kollektivtrafikken best bør organiseres i Viken. Utredningsarbeidet skal vurdere flere alternative løsninger.
37. Fylkesrådet skal tilrettelegge for transportløsninger for mennesker med funksjonsnedsettelse. Vi vil utrede hvordan TT-ordningen kan ses i sammenheng med kollektiv, bestillingstransport og andre tilpassede løsninger som er tilgjengelig for alle.
42. Fylkesrådet vil legge frem en sak om hvordan man kan øke utbyggingstakten for ladeinfrastruktur og fossilfrie fyllestasjoner i hele Viken.
43. Fylkesrådet vil legge frem en egen sak med en internasjonal strategi for Viken.
44. Fylkesrådet vil innrette de næringsrettede virkemidlene mot det grønne skiftet.
46. Vi vil utrede mulighet for bygdemiljøpakker som kan styrke distriktene med attraktive lokalsamfunn, næringsvekst og klimavennlig stedsutvikling.
47. Utvikle et arealregnskap for Viken for å sikre en bærekraftig arealforvaltning og for å verne om viktige naturressurser. Fylkesrådet skal vurdere om økologisk fotavtrykk kan være en del av arealregnskapet, og tiltak for å redusere fotavtrykket tilpasset planetens tålegrenser utredes.
48. Utvikle strategier for å sikre biologisk mangfold inkludert tiltak for å ivareta pollinerende insekter. Økologisk tilstand i vann, vassdrag og kystvann skal følges opp.
49. Fylkesrådet vil starte arbeidet med å utarbeide en ny helhetlig tannhelseplan for Viken.
50. Fylkesrådet vil tidlig i 2020 legge fram en sak om organisering og mandat for de ulike medvirknings- og samarbeidsarenaene i Viken.

G) Fellesforslag fremmet av Solveig Schytz (V) på vegne av V, H, KrF og Frp:

Verbalforslag

Fylkestinget ber fylkesrådet ta imot de statlige midlene som er tilbudt Viken til lavere kollektivpriser, økt satsing på kollektivtrafikk og reduserte bompenger og gå i dialog med staten og Oslo kommune om hvordan dette kan gjennomføres.

Tallforslag

Det settes av 60 millioner til å senke prisen på månedskort for ungdom og studenter.

Det settes av 102 millioner til å senke prisene i bomringen.

Det settes av 102 millioner til å styrke kollektivtrafikken.

1	Lavere pris på månedskort for ungdom og studenter	+ 60 mill
2	Styrke kollektivtrafikken	+ 102 mill
3	Senke prisen i bomringen	+ 102 mill

Saldering:

- Tilbud fra staten om tilskuddsmidler til å redusere billettpriser i storbyene, hhv 20 mill til Buskerudbysamarbeidet, 20 mill ned Bypakke Nedre Glomma og 50 mill til Oslo og Akershus hvorav 40% tilsvarer 20 millioner. Til sammen 60 millioner i Viken.
- Tilbud fra staten om tilskuddsmidler til bedre kollektivtrafikk og lavere bompenger, kr 510 mill til Oslo og Akershus. 40% av dette er 204 millioner som er forutsatt delt 50/50 mellom bedre kollektivtrafikk og lavere bompenger.

Styrking av skolehelsetjenesten:

Godt forebyggende arbeid i de videregående skolene innen bl.a psykisk helse og rus, og å gi hjelp til elever som trenger det, er avgjørende å øke trivselen i skolene, hindre frafall og øke andelen elever som fullfører og består videregående opplæring.

De 16,5 millionene som tidligere har vært knyttet til styrking av skolehelsetjenesten på de videregående skolene i Akershus, og som nå er flyttet oppfølging av partnerskap med disse kommunene innen folkehelse, flyttes til rådsområde utdanning og øremerkes styrking av skolehelsetjenesten i de videregående skolene. Posten styrkes med 14 millioner som brukes til styrking av skolehelsetjenesten og forebyggende arbeid ved de øvrige videregående skolene i Viken. Tilbudet utvikles i samråd med skolene og kommunene.

1	Styrking av skolehelsetjenesten	+ 14 millioner
---	---------------------------------	----------------

Saldering:

Styrkingen salderes mot 14 av de 17 millionene i merutgifter ved forretningsutvalgets vedtak om å beholde dagens PC-ordning i alle tre fylker i et år til.

h) Fellesforslag fremmet av Ida Lindtveit Røse (KrF) på vegne av Venstre og KrF:

1. Fylkesrådet vil utarbeide en anskaffelsesstrategi for Viken fylkeskommune. Anskaffelsesstrategien skal beskrive hvordan Viken fylkeskommune skal bidra til et anstendig arbeidsliv og tilrettelegge for en bærekraftig utvikling av leverandørmarkedet innen klima, miljø og samfunn herunder innovasjon og lokal næringsutvikling.
(fylkesrådets nr. 6)
2. Fylkesrådet vil utvikle en Viken-modell hvor det stilles seriøsitetskrav til Vikens leverandører.
(fylkesrådets nr.7)
3. Igangsette arbeidet med en plan for hvordan Viken gradvis kan få redusert klimafotavtrykk og tiltak for å bevare miljø i fylkeskommunale bygg hvor blant annet solpaneler og grønne tak blir vurdert.
(fylkesrådets nr.8)
4. Starte arbeidet med å etablere en læreplassgaranti og videreutvikle lære kandidatordningen.
(fylkesrådets nr.23)
5. Fylkesrådet vil gjennomgå planlagte veiprojekter for å vurdere om enkelte projekter kan nedskaleres eller omprioriteres blant annet til gang- og sykkelveier og kollektivtilbud
(fylkesrådets nr.33)
6. Fylkesrådet vil tilrettelegge for at etablerte forsøk med tilkallingsløsninger og bruk av autonome busser i kollektivtrafikken videreføres, og om mulig utvides.
(fylkesrådets nr.39)
7. Fylkesrådet skal starte arbeidet med en helhetlig transportanalyse som kartlegger mulighetene for å løse trafikkutfordringene rundt Oslofjorden med andre, nye tiltak enn veibygging.
(fylkesrådets nr.40)
8. Fylkesrådet vil starte arbeidet med en landbruksstrategi med fokus på primærnærings rolle i det grønne skiftet, og hvordan sjølforsyningsgraden på norske ressurser i regionen kan økes.
(fylkesrådets nr.45)

I) Tilleggsforslag fremmet av Hans Petter de Fine (Rødt) på vegne av Rødt:

1. Fylkestinget ber fylkesrådet legge frem en sak om status på universell utforming på fylkeskommunale bygg.
2. Fylkestinget ber fylkesrådet legge frem en sak om handlingsplan mot rasisme i Vikensamfunnet.
3. Fylkestinget ber fylkesrådet legge frem en sak om muligheten for bruk av «vikarpool» i fylkeskommunen.
4. Fylkestinget ber fylkesrådet legge frem en sak om hvordan Viken fylkeskommune kan bidra i arbeidet mot arbeidslivskriminalitet i Viken.
5. Fylkestinget ber fylkesrådet legge frem en sak bruken av virkemidler for å bidra til det psykososiale arbeidsmiljøet for elever i videregående skole i Viken og samordning av disse på tvers av de gamle fylkene.
6. Fylkestinget ber fylkesrådet legge frem en sak om hvordan fylkeskommunen kan bruke prisstruktur og rabattordninger for å øke bruken av kollektivtransporten i Viken.

J) Tilleggsforslag fremmet av Hoda Imad (Ap) på vegne av Ap, Sp, SV og MDG:

1. Det utarbeides en helhetlig strategi til fylkestinget for at flere skal fullføre og bestå videregående opplæring. Målet er at alle elever fullfører videregående opplæring innen 2030.

K) Forslag fra Ida Lindtveit Røse (KrF) på vegne av KrF og Venstre:

KrF og Venstre vil også fremme tilleggsforslagene fra Rødt og forslaget fra Hoda Imad (AP) som fellesforslag.

1. Tilleggsforslag fremmet av Hoda Imad (Arbeiderpartiet)

Protokoll fra midlertidig fylkesutvalg 27.11.19 i sak 16/19 Årsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023

1. Ved utskriving av fylkesskatten for 2020 legges til grunn den maksimale skattøren som vedtas av Stortinget i statsbudsjettet for 2020.
2. Netto driftsrammer i driftsbudsjettet for økonomiplanperioden 2020-2023 vedtas slik det framgår av Hovedoversikt drift i vedlegg 1 til økonomiplanen. Omdisponeringer innenfor det enkelte rådsområde av prinsipiell eller vesentlig betydning, skal legges frem for fylkestinget.
3. Investeringsbudsjettet for økonomiplanperioden 2020-2023 vedtas slik det framgår av Hovedoversikt investeringer i vedlegg 1 til økonomiplanen.
4. Det opptas lån til investeringsformål i budsjettet for 2020 på inntil 1.898 mill. kr. Gjennomsnittlig avdragstid settes til 25 år.
Innenfor rammen av vedtatt driftsbudsjett gis virksomhetene anledning til å inngå finansielle leieavtaler i inntil 4 år. Omfanget av disse rapporteres til fylkestinget i forbindelse med årsregnskapet.
5. Fylkeskommunens trekkrettighet i bank settes til 500 mill. kr i 2020.
6. Innsatsområder for Viken fylkeskommune, slik de fremkommer i kapitlene for de enkelte fylkesrådsområdene, legges til grunn for driften i 2020.
7. Styret i Ruter AS fastsetter kollektivtakstene i henhold til gjeldende vedtekter.
Styret i Brakar AS fastsetter kollektivtakster for sitt område innenfor rammen av kommunal deflator på 3,1 prosent.
Fylkesrådet fastsetter kollektivtakster for Østfold Kollektivtrafikk innenfor rammen av kommunal deflator på 3,1 prosent.
Eventuelle mindre endringer ut over kommunal deflator kan for Brakar AS og Østfold Kollektivtrafikk avgjøres av fylkesrådet. For Ruter må slike endringer skje tråd med aksjonæravtale inngått mellom eierne.
Fylkesrådet inngår leveranseavtale med Ruter AS og Brakar AS for 2020
8. Driftsbudsjettet for revisjon, kontrollutvalgssekretariat og kontrollutvalg vedtas med en netto driftsutgift på 19,3 mill. kr i 2020.
9. Driftsbudsjett for Akershus KollektivTerminaler FKF vedtas i henhold til tabell "Driftsbudsjett AKT" i kapittel 16.
10. Brutto investeringsrammer for Akershus KollektivTerminaler FKF vedtas i henhold til tabell "Investeringsbudsjett AKT" i kapittel 16.
11. Årlige premieavvik for Viken avsettes til Vikens premieavviksfond. Premieavviksfondet benyttes til amortisering av tidligere års premieavvik. Amortisering av tidligere års premieavvik settes til 7 år.
12. Tannhelsetjenester i Viken Dagens ordninger for pasienttilbudet videreføres fram til det foreligger en ny helhetlig tannhelseplan for Viken og/eller endringer i skjermingsordningene.
13. For budsjettåret 2020 gis fylkesrådet fullmakt til å omfordele budsjettmidler mellom rådsområdene i henhold til rådsområdenes oppgaver og endringer i disse.
14. Følgende nivåer for finansielle måltall for Viken vedtas:

Netto driftsresultat (resultatgrad): 4,6 prosent
Reservefond: 2,6 prosent
Gjeldsgrad: 64 prosent

15. Økonomi- og finansreglement for Viken vedtas slik det framgår av vedlegg 2 til saksframlegget.
16. Reglement for delegering av myndighet fra fylkestinget i Viken og tildeling av innstillingsrett, punkt 3.7 foreslås endret slik:
 - 3.7 Kontrollutvalg og revisjon
 - 3.7.1 Kontrollutvalget
Kontrollutvalget fører løpende kontroll med den fylkeskommunale virksomhet på fylkestingets vegne etter reglene i kommuneloven med tilhørende forskrift. Kontrollutvalget har fullmakt til å disponere kontrollutvalgets budsjett, samt anvisningsmyndighet.
 - 3.7.2 Kontrollutvalgssekretariatet
Kontrollutvalgssekretariatet utfører oppgaver i henhold til kommunelovens regler med tilhørende forskrift. Kontrollsjefen har fullmakt til å disponere kontrollutvalgssekretariatets budsjett, samt anvisningsmyndighet. Kontrollsjefen har personalansvar for medarbeidere i kontrollutvalgssekretariatet, herunder fullmakt til å fatte vedtak om ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjed.
 - 3.7.3 Fylkesrevisjon
Fylkesrevisjonen utfører oppgaver i henhold til kommunelovens regler med tilhørende forskrift. Revisjonsdirektøren har fullmakt til å disponere fylkesrevisjonens budsjett, samt anvisningsmyndighet.

Viken fylkeskommunes budsjett for 2020 bærer preg av behov for store investeringer, økte låneopptak og et statsbudsjett som legger opp til null vekst. Regjeringens regionreform trekker betydelige ressurser, både menneskelige og økonomiske. Oppgavene som overføres fra stat til fylkeskommune mangler finansiering. Samtidig skal alle våre innbyggere ha de tjenestene de har krav på, og oppgaver løses. Fylkesrådet vil understreke alvoret i den økonomiske situasjonen, og vil gjøre sitt ytterste for at kjerneoppgaver løses på en forsvarlig måte også i det videre.

De rødgrønne partiene har likevel tro på at vi kan få til viktige ting. Vi vil bygge på demokrati og deltakelse, FN's bærekraftsmål og jobbe hver eneste dag for at Viken-samfunnet skal kunne redusere sine klimagassutslipp. Naturen vår skal tas vare på og mennesker som bor i hele fylket vårt skal kunne leve gode liv. Fylkesrådet har som mål at Viken skal bli et nullutslippssamfunn, og at klimagassutslippene fra Viken skal reduseres med minst 80 prosent innen 2030. Vi ser det som et mål i seg selv å motvirke forskjeller mellom folk, og vil jobbe for god folkehelse, tannhelse og livskvalitet. Vi vil motvirke den sentraliseringen regjeringen legger opp til som best vi kan, og utvikle gode tjenester over hele fylket.

Viken skal være bra for både mennesker og miljø. Vi skal oppnå dette gjennom trygg politisk styring, sørge for at gode krefter spiller på lag mot uopprettelige klimaendringer og styring av veksten. Vi vil støtte Viken-samfunnet i møte med et klima i endring og ta en aktiv og koordinerende rolle i arbeidet med klimatilpasning. Vi vil ta godt vare på våre eiendommer,

herunder bevaring og bruk av eksisterende bevaringsverdig bygningsmasse, som del av sirkulærøkonomien og en helhetlig klima- og miljøpolitikk.

Det er viktig at alle mennesker uansett bakgrunn og bosted har de samme mulighetene til å leve de livene de ønsker. Viken er et kulturfylke, med et mangfold av tilbud, historie, steder å besøke og attraksjoner å oppleve. Fylkesrådet vil spille på lag med idretten og frivilligheten, og samarbeide tett med lag og foreninger som ønsker å bidra blant annet på kulturvernområdet. Fylkesrådet vil utvikle våre museer og biblioteker til det beste for innbyggere.

Vi vil sørge for flere trygge arbeidsplasser, gode utdanningsmuligheter der folk bor, kollektivtilbud og veinettverk som gir raske og effektive reiser, og at hele vår region har gode nærsamfunn uansett størrelse på kommunen. Vi skal redusere etterslepet på fylkesveinettet og være en aktiv pådriver ovenfor nasjonale myndigheter for et godt togtilbud for folk som bor og jobber i Viken. I tillegg vil vi presse på for utviklingen av effektive transportkorridorer for folk og gods på jernbane, som mellom Oslo og Gøteborg, samt ferdigstillelse av Inter City.

Vår ambisjon er at Viken skal ha Norges beste videregående utdanning. Flere må fullføre og bestå videregående opplæring. Uansett bakgrunn og bosted skal elevene ha et godt tilbud. Gjennom et trepartssamarbeid vil fylkesrådet ta initiativ til et tillitsløft i skolen, der blant annet rapportering og byråkrati reduseres. Gode motiverte lærere, et sterkt støtteapparat, et sunt, enkelt og gratis skolemåltid, fysisk aktivitet, oppdatert utstyr og et rettferdig system for formidling av skoleplasser som ikke gir elevene lenger reisevei, er blant fylkesrådets tiltak. Vi vil satse kraftfullt på kollektivtransport. Et moderne kollektivtilbud må være sammenhengende og enkelt å bruke. Fylkesrådet ser det som et politisk ansvar å organisere kollektivtransporten. Vi vil raskest mulig få på plass ett felles billettsystem for vårt område og Oslo.

Vi vil samarbeide med næringslivet, fagbevegelsen, kommunene, frivilligheten og andre gode krefter som ønsker å drive utviklingen fremover. Vi vil legge til rette for flere grønne arbeidsplasser, forvalte arealene våre på en måte som ikke bygger ned natur eller matjord, og være en støttespiller for kommunene våre. Vi vil innføre en egen 'Viken-modell' for offentlige innkjøp, som bekjemper sosial dumping og sikrer seriøse arbeidsforhold. Vi skal stille krav om tariff-lønn, gode språkferdigheter, faste stillinger og bruk av lærlinger. Fylkesrådet vil utarbeide en læreplassgaranti og samarbeide tett med arbeidslivets parter og næringslivet for å kartlegge fremtidens kompetansebehov.

Vi har store ambisjoner på vegne av Viken. Fylkesrådet vil invitere fylkestinget til et bredt samarbeid. Vi vil blant annet sette i gang følgende tiltak i løpet av perioden:

1. Konkretisere FNs bærekraftsmål som premiss for utvikling og drift av Viken fylkeskommune, og stimulere våre partnere til å gjøre det samme.
2. Fylkesrådet vil legge fram en regional planstrategi med langsiktige mål for samfunnsutviklingen i Viken. FNs bærekraftsmål og planetens tålegrens er premiss for samfunnsutviklingen.
3. Gjennom arbeidet med regional planstrategi forberedes oppstart av blant annet en regional plan for areal og transport, en regional plan for kompetanse og en regional plan for næring.
4. Mål for bærekraft innarbeides fra budsjettåret 2021. Utvikle en helhetlig bærekraftsrapport, med klimabudsjett og klimaregnskap som på sikt omfatter

hele Vikensamfunnet. Arbeidet skal utvikles til å være en modell for kommuner og andre regioner.

5. Fylkesrådet skal i løpet av 2020 legge fram en innovasjonsstrategi for egen virksomhet.
6. Fylkesrådet vil utarbeide en anskaffelsesstrategi for Viken fylkeskommune.
Anskaffelsesstrategien skal beskrive hvordan Viken fylkeskommune skal bidra til et anstendig arbeidsliv og tilrettelegge for en bærekraftig utvikling av leverandørmarkedet innen klima, miljø og samfunn herunder innovasjon og lokal næringsutvikling.
7. Fylkesrådet vil utvikle en Viken-modell hvor det stilles seriøsitetskrav til Vikens leverandører.
8. Igangsette arbeidet med en plan for hvordan Viken gradvis kan få redusert klimafotavtrykk og tiltak for å bevare miljø i fylkeskommunale bygg hvor blant annet solpaneler og grønne tak blir vurdert.
9. Fylkesrådet skal utarbeide en plan for hvordan Vikens fylkeskommunale virksomheter skal bli fossilfrie innen 2028.
10. Starte arbeidet med å utvikle en energistrategi for Viken.
11. Det skal utarbeides en ny eierpolitikk for Viken fylkeskommune.
12. Fylkesrådet vil sammen med skolene, kommuner og relevante fagmiljøer jobbe frem flere virkemidler for å styrke ungdommens livsmestring og bedre den psykiske helsen.
13. Fylkesrådet vil gjennomgå rutiner med formål å redusere omfanget av rapportering i skolen.
14. Fylkesrådet vil invitere fylkestinget til et samarbeid om ny inntaksforskrift, som avløser den midlertidige inntaksordningen for inntak til skoleåret 2020 – 2021.
15. Fylkesrådet vil utarbeide en ny felles og forutsigbar modell for tildeling av budsjett for de videregående skolene.
16. Fylkesrådet vil gjennomgå gruppe- og klassestørrelser i de videregående skolene.
17. Fylkesrådet vil utrede en felles ordning med gratis skole-PC i Viken, med sikte på innfasing skoleåret 2021-22.
18. Fylkesrådet vil utrede hvordan Viken fylkeskommune kan bli best på opplæring for ungdom som ikke er i opplæring og arbeid, gjennom å samordne og videreutvikle eksisterende tilbud.
19. Fylkesrådet vil gå i dialog med skolene om hvordan en ordning med gratis skolemåltid kan realiseres.
20. Det skal utredes hvordan Viken fylkeskommune selv skal drifte fylkets skolekantiner.
21. Fylkesrådet vil utvikle Fagskolen Viken.
22. Fylkesrådet vil samarbeide med arbeidslivet, fagskolen og relevant høyere utdanning om å tilby arbeidslivsrelevant etter- og videreutdanningen ved de videregående skolene som bidrar til omstilling, sysselsetting og integrering.
23. Starte arbeidet med å etablere en læreplassgaranti og videreutvikle lærekandidatordningen.
24. Fylkesrådet vil kartlegge de ulike ordningene innen fylkeskommunale kunsterstipend.
25. Fylkesrådet vil etablere en dialogarena for å videreutvikle scenekunstheltet og belyse utfordringer og muligheter for alle aktørene.
26. Fylkesrådet skal igangsette arbeidet med å utrede mulighetene for å videreutvikle eventappen Bizzy for unge i aldersgruppen 13 til 21 i hele Viken.
27. Utrede alle sider av den kulturelle skolesekken, den kulturelle spaserstokken og kulturdråpen.
28. Påbegynne arbeidet med å utvikle en strategi for UKM – Ungdommens kulturmønstring.
29. Satse på utvikling av regionens filmbransje og utvikle talenter på filmområdet gjennom Mediefabrikken og Viken filmsenter.

30. Fylkesrådet vil utvikle en helhetlig frivillighetspolitikk for Viken.
31. Fylkesrådet skal jobbe for å kutte utslipp, gi bedre luft, kutte i antall biler i bysentrum, styrke kollektiv- og sykkeltilbudet og tilrettelegge for arbeidet med ulike bypakker.
32. fylkesrådet vil utarbeide en plan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene.
33. Fylkesrådet vil gjennomgå planlagte veiprosjekter for å vurdere om enkelte prosjekter kan nedskaleres eller omprioriteres blant annet til gang- og sykkelveier og kollektivtilbud.
34. Det skal utarbeides en plan for å tilrettelegge for økt sykling og gange som inkluderer trygge skole- og sykkelveier i Viken ved bl.a. fokus på bedre oppmerking, røde sykkelfelt i tettstedene, trafikksikkerhetstiltak langs fylkesveier og enklere løsninger/forenklet standard.
35. Fylkesrådet vil ta initiativ til å utvikle et felles billettsystem for hele Oslo og Viken. I den forbindelse utredes muligheten for redusert pris på periodebillett for ungdom og studenter.
36. Fylkesrådet vil utrede hvordan kollektivtrafikken best bør organiseres i Viken. Utredningsarbeidet skal vurdere flere alternative løsninger.
37. Fylkesrådet skal tilrettelegge for transportløsninger for mennesker med funksjonsnedsettelse. Vi vil utrede hvordan TT-ordningen kan ses i sammenheng med kollektiv, bestillingstransport og andre tilpassede løsninger som er tilgjengelig for alle.
38. Mulighetene og konsekvensene av ny drosjeregulering skal utredes. Vil vil benytte muligheten til enerett, der det er mulig.
39. Fylkesrådet vil tilrettelegge for at etablerte forsøk med tilkallingsløsninger og bruk av autonome busser i kollektivtrafikken videreføres, og om mulig utvides.
40. Fylkesrådet skal starte arbeidet med en helhetlig transportanalyse som kartlegger mulighetene for å løse trafikkutfordringene rundt Oslofjorden med andre, nye tiltak enn veibygging.
41. Fylkesrådet skal utrede hvordan man kan legge til rette for flere utslippsfrie fergeruter på Oslofjorden.
42. Fylkesrådet vil legge frem en sak om hvordan man kan øke utbyggingstakten for ladeinfrastruktur og fossilfrie fyllestasjoner i hele Viken.
43. Fylkesrådet vil legge frem en egen sak med en internasjonal strategi for Viken.
44. Fylkesrådet vil innrette de næringsrettede virkemidlene mot det grønne skiftet.
45. Fylkesrådet vil starte arbeidet med en landbruksstrategi med fokus på primærnærings rolle i det grønne skiftet, og hvordan sjølforsyningsgraden på norske ressurser i regionen kan økes.
46. Vi vil utrede mulighet for bygdemiljøpakker som kan styrke distriktene med attraktive lokalsamfunn, næringsvekst og klimavennlig stedsutvikling.
47. Utvikle et arealregnskap for Viken for å sikre en bærekraftig arealforvaltning og for å verne om viktige naturressurser. Fylkesrådet skal vurdere om økologisk fotavtrykk kan være en del av arealregnskapet, og tiltak for å redusere fotavtrykket tilpasset planetens tålegrenser utredes.
48. Utvikle strategier for å sikre biologisk mangfold inkludert tiltak for å ivareta pollinerende insekter. Økologisk tilstand i vann, vassdrag og kystvann skal følges opp.
49. Fylkesrådet vil starte arbeidet med å utarbeide en ny helhetlig tannhelseplan for Viken.
50. Fylkesrådet vil tidlig i 2020 legge fram en sak om organisering og mandat for de ulike medvirknings- og samarbeidsarenaene i Viken.

Nytt forslag fra hovedprosjektleder til punkt 8

Punkt 8 i innstillingen fra hovedprosjektleder endres til:

Driftsbudsjettet for revisjon, kontrollutvalgssekretariat og kontrollutvalg vedtas med en netto driftsutgift på 21,1 mill. kr i 2020.

